

75 aniversari de les Normes de Castelló

JOSEP DANIEL CLIMENT

EL 21 DE DESEMBRE DE 1932 les més significatives entitats culturals valencianes i un important nombre d'escriptors, polítics i intel·lectuals arribaven a un acord per tal d'emprar les mateixes normes ortogràfiques en els seus escrits.

Que ara, 75 anys després, celebrem l'aniversari d'aquesta data ens ha de fer una idea de la transcendència que per al valencià va suposar i suposa actualment aquell fet; tant és així que podem afirmar, sense exagerar gens ni mica, que les Normes de Castelló representen un dels esdeveniments més significatius de la història de la llengua dels valencians, i sens dubte el més rellevant de tot el segle XX.

I això per dos motius: el primer perquè a partir d'aquell moment els valencians tenim una ortografia unificada, element imprescindible per encetar un procés de redreçament lingüístic, que ens ha de portar a assolir uns mínims de normalitat en l'ús públic de la llengua. A més a més, aquesta ortografia es mantenia en consonància amb l'aprovada uns quants anys abans a Catalunya i emprada també pels mallorquins.

El segon, per l'elevat grau de conformitat amb què van ser aprovades les normes ortogràfiques; la pràctica totalitat d'escriptors valencians del moment, les més significati-

ves entitats culturals, els principals periòdics i setmanaris... les empraran sense vacil·lar ni qüestionar-ne la validesa, conscients com eren que l'augment de l'ús del valencià propiciat pels nous aires de llibertat que portà la II República feia imprescindible aquest acord.

Les Normes de Castelló de 1932 seran la base de la recuperació idiomàtica valenciana durant el període 1932-1939, i posteriorment també durant la dictadura, a partir de 1949 amb els cursos de llengua de Lo Rat Penat, fins a l'actualitat, en ser assumides com a pròpies per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua que estableix, en la Llei de creació, que «té per funció determinar i elaborar, si escau, la normativa lingüística de l'idioma valencià. Així com, vetlar pel valencià partint de la tradició lexicogràfica, literària i la realitat lingüística genuïna valenciana, com també, la normativització consolidada, a partir de les denominades Normes de Castelló».

No cal dir que aquesta llei aprovada per les Corts Valencianes, la màxima institució representativa de la voluntat del nostre poble, suposa el reconeixement explícit i oficial de l'existència de la normativa ortogràfica per al valencià. La normativa de l'any 32, usada per la majoria dels escriptors valencians en els darrers setanta-cinc anys, i difosa per gramàtics i filòlegs com Carles Salvador, Manuel Sanchis Guarnier, Enric Valor, Josep Giner o Francesc Ferrer Pastor, rebia, per primera vegada, el beneplàcit de les institucions autonòmiques valencianes, que la convertien en la normativa oficial dels valencians. El món institucional admestia oficialment, però amb quasi setanta anys de retard, allò que per a la societat civil valenciana era una completa realitat des dels anys trenta.

Enguany, el 2007, celebrant el setanta-cinc aniversari de l'aprovació de les Normes de Castelló, considerem que és un bon moment per recordar la realitat que visqueren els

participants en aquella magnífica iniciativa de dignificació del valencià, que no podem separar de la tasca duta a terme per persones, entitats i partits polítics en favor de la recuperació dels nostres drets polítics i de les institucions d'autogovern. Aquests valencians sabien molt bé que el valencià és una de les més significatives senyes d'identitat que caracteritza el nostre poble, i que sense un model de llengua digne la seua transmissió a les generacions futures perillava seriosament. I per això, abandonant estèrils personalismes, adoptaren l'única normativa ortogràfica viable, que unificava els diversos models existents.

Des de les pàgines de *Notícies Musicals*, butlletí de la Unió Musical l'Horta de Sant Marcel·lí, entitat fortament arrelada a la societat on desenvolupa les seues activitats i compromesa amb la defensa de la personalitat valenciana, i especialment amb la seua llengua, tal com demostren els 30 números editats íntegrament en valencià d'aquesta publicació, no podíem situar-nos al marge de les nombroses activitats que se celebraran durant aquests mesos per commemorar les Normes de Castelló, entre les quals destaquem l'exposició «Els escriptors castellonencs i les Normes del 32» organitzada per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, i la publicació de diversos llibres i catàlegs.

Notícies Musicals. Butlletí de la Unió Musical l'Horta de Sant Marcel·lí,
núm. 30 de desembre de 2007, p. 23.